

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC181 en 2012CC182
Zaaknummer Klachtencommissie 2010T186 (1) en 2010T186 (2)

datum uitspraak 23/05/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
juridisch adviseur: mr. J.P.C. van den Bogaard, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

de Congregatie van de Heilige Harten,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: 'de Congregatie H.H.',

en

de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: 'de Congregatie B.C.S.',

tezamen te noemen: 'Congregaties'.

1. Verloop van de procedure

1.1 De aanvraagformulieren voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland (met nummer 2012CC181 en 2012CC182), zijn door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 19 juli 2012.

1.2 2012CC181: [naam] tegen [naam 1] (Congregatie H.H.)

Het advies van de Klachtencommissie d.d. 29 april 2012 met zaaknummer 2010T186(1), waarin het seksueel misbruik verricht door wijlen pater [voornaam] [naam 1] (hier na te noemen: [naam 1]) gegrond is verklaard, is ter griffie binnengekomen, evenals de brief van de Congregatie H.H. van 25 mei 2012, waarin zij verklaart de gegrondverklaring over te nemen.

Het door de Congregatie H.H. ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.3 2012CC182: [naam] tegen broeder [naam 2] (Congregatie B.C.S.)

Het advies van de Klachtencommissie d.d. 29 april 2012 met zaaknummer 2010T186(2), waarin het seksueel misbruik verricht door wijlen [naam] (ook genoemd: broeder [naam 2]) gegrond is verklaard, is ter griffie binnengekomen, evenals de brief van de Congregatie B.C.S. van 16 mei 2012, waarin zij verklaart de gegrondverklaring over te nemen. Het door de Congregatie B.C.S. ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.4 Bij brief van 1 november 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie verzoeker meegedeeld dat de beide aanvragen definitief zijn ingedeeld in categorie 5 en gevoegd zullen worden behandeld. Eveneens zijn in die brief ingevolge artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande geleden vermogensschade. Het standpunt van verzoeker is min of meer gelijktijdig verwoord bij brief van 29 oktober 2012 van mr. Van den Bogaard. Beide Congregaties zijn in de gelegenheid gesteld daar op te reageren, hetgeen de Congregatie H.H. heeft gedaan bij brief van 4 februari 2013 en de Congregatie B.C.S. bij brief van 18 februari 2013.

1.5 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook de Congregaties hebben de Compensatieregeling aanvaard. Alle partijen hebben, voor zover relevant, afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt. De beide aanvragen tot compensatie zullen door de Compensatiecommissie gevoegd worden behandeld

2. De vaststaande feiten

2.1 Voor de beoordeling van de aanvragen tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in de adviezen van 29 april 2012 met zaaknummer 2010T186(1) (betreffende het misbruik door [naam 1]) en met zaaknummer 2010T186(2) (betreffende het misbruik door broeder [naam 2]) zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in beide adviezen van de Klachtencommissie, gaat het -in deze gevoegde behandeling van beide aanvragen- om het navolgende seksueel misbruik.

2.2.a Misbruik door [naam 1] (Congregatie H.H.)

Verzoeker speelde in de periode [periode] in de vakanties regelmatig met zijn vriendjes in het park bij het klooster waar [naam 1] overste was. [naam 1] nodigde verzoeker op enig moment uit om mee te gaan naar zijn kamer. Terwijl verzoeker dan op schoot zat bij [naam 1] en sigarenbandjes en postzegels bekeek, ging [naam 1] met zijn hand in de korte broekspijp van verzoeker, waarbij hij het blote geslachtsdeel van verzoeker betastte en masseerde. Als verzoeker niet meewerkte, kreeg hij geen sigarenbandjes of postzegels. Dit misbruik heeft zeker 25 keer plaatsgevonden. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik negen jaar oud.

2.2.b Misbruik door broeder [naam 2] (Congregatie B.C.S.)

Verzoeker was in de periode [periode] leerling van de [school] in [plaats]. Broeder [naam 2] was docent Frans op deze school. Verzoeker had op zijn vorige school geen Frans gehad en haalde daardoor in het begin vaak een onvoldoende. Verzoeker diende dan op woensdagmiddag terug te komen op school, waarbij verzoeker werd meegenomen naar een donker vertrek op het podium in de refter. Verzoeker moest dan over de knie bij broeder [naam 2] en kreeg slaag op zijn billen en rug. Later moest verzoeker ook regelmatig bloot op

de bank gaan liggen, waarna broeder [naam 2] hem anaal verkrachtte. Het kwam ook voor dat broeder [naam 2] masturbeerde, terwijl verzoeker bloot op de bank lag en broeder [naam 2] klaar kwam over de rug van verzoeker. Het misbruik heeft zich zeker acht keer voorgedaan. Verzoeker was bang voor broeder [naam 2] en had veel pijn als gevolg van het misbruik. Ook had hij vanaf die tijd fysieke klachten. Het misbruik stopte in [jaartal] toen de broeders werden vervangen door burgerdocenten. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik door broeder [naam 2] twaalf jaar oud.

3. Bewijs, meerdaderschap en categorie-indeling

Bewijs

3.1.a Bewijs in zaak 2012CC181 ([naam 1] vallende onder de Congregatie H.H.)

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van een niet meer voor bezwaar vatbaar schriftelijk advies van de Klachtencommissie d.d. 29 april 2012, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [naam 1] met zaaknummer 2010T186(1), waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers, te weten de Congregatie H.H., tot overname van het advies.

3.1.b Bewijs in zaak 2012CC182 (br. [naam 2] vallende onder de Congregatie B.C.S.)

Verzoeker heeft tevens als bewijsmiddel als bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 29 april 2012 van de Klachtencommissie (zaaknummer 2010T186(2)), gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen broeder [naam 2]. Ook in dit advies is de klacht gegrond verklaard. Tevens is overgelegd het besluit, waarin staat vermeld dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager, in dit geval de Congregatie B.C.S., het genoemde advies van de Klachtencommissie overneemt.

Uitgangspunten bij meerdaderschap

3.2 In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dit kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat die vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,-. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen één bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het te adviseren bedrag.

Categorie-indelingen

3.3.a Categorie-indeling misbruik door [naam 1]

Gelet op het jegens verzoeker door [naam 1] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1.a, oordeelt de Compensatiecommissie dat de aanvraag voor een financiële compensatie vanwege het misbruik verricht door [naam 1] ingedeeld zou moeten worden in categorie 3, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling.

3.3.b Categorie-indeling misbruik door broeder [naam 2]

Wat betreft de categorie-indeling van het seksueel misbruik door broeder [naam 2] merkt de Compensatiecommissie het volgende op. Gelet op het door broeder [naam 2] jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1.b, oordeelt de Compensatiecommissie, dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. Zij komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van 12 jaar.
- Het misbruik heeft gedurende een periode van twee jaar plaatsgevonden.
- Het misbruik bestond uit betasting, masturbatie in het bijzijn van verzoeker en een aantal keren verkrachting met pijn en fysieke consequenties tot gevolg.
- Het misbruik heeft zeker acht keer plaatsgevonden.
- Het misbruik ging gepaard met fysiek geweld.
- Het misbruik heeft onmiskenbaar een rol gespeeld in de psychische/psychiatrische problematiek van verzoeker.

3.3.c Conclusie categorie-indeling aanvraag van verzoeker

Het misbruik door broeder [naam 2] en [naam 1] gezamenlijk beoordelende leidt tot de navolgende, verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik heeft zich uitgestrekt over een zeer langdurige periode van circa 6 jaren, te weten [periode];
- Er is sprake geweest van twee daders die individueel en onafhankelijk van elkaar verzoeker seksueel hebben misbruikt.

Met in achtneming van hetgeen de Compensatiecommissie in 3.2 hiervoor heeft overwogen brengt het voorgaande met zich dat de Compensatiecommissie, het misbruik door [naam 1] en broeder [naam 2] gezamenlijk beoordelende, de aanvraag van verzoeker indeelt in categorie 5 als 'uitzonderlijk misbruik'.

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

Algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

Standpunt verzoeker

4.2 De voorzitter van de Compensatiecommissie heeft bij brief van 1 november 2012 krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling gevraagd de vermogensschade te onderbouwen. Verzoeker had reeds bij brief (ontvangen op 29 oktober 2012) zijn vermogensschade nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoeker stelt zich op het standpunt dat de psychische klachten waar hij aan lijdt voortvloeien uit het hem aangedaan misbruik en dat hij dientengevolge niet de opleiding heeft

kunnen afronden en het type werk heeft kunnen verwerven dat in de lijn der verwachting lag indien het misbruik niet zou hebben plaatsgevonden. Het doubleren wijt hij ook aan het misbruik. De echtscheiding en de indirecte schade voortkomend uit de verkoop van zijn huis wegens de scheiding, schrijft hij eveneens toe aan het misbruik.

Concluderend stelt verzoeker zich op het standpunt dat een indeling in categorie 5 passend is en maakt hij aanspraak op het maximaal toe te wijzen compensatiebedrag.

Standpunt Congregatie H.H.

4.3 Bij brief van 4 februari 2013 heeft de Congregatie H.H. gereageerd op de door verzoeker overgelegde stukken ter onderbouwing van de door hem gestelde vermogensschade. De Congregatie H.H. is van mening dat het misbruik reden is voor een indeling in categorie 3 en stelt zonder meer bereid te zijn een bedrag aan compensatie te betalen. Zij plaatst evenwel kanttekeningen bij het causaal verband tussen het misbruik en de vermogensschade en is derhalve van oordeel dat een indeling in categorie 3 in plaats van in categorie 5 passender is. Ten slotte wijst de Congregatie H.H. er op dat het misbruik waar zij verantwoordelijk voor is, in vergelijking met het misbruik door de andere persoon gepleegd, van minder ernstige aard is.

Standpunt Congregatie B.C.S.

4.4 De Congregatie B.C.S. wijst in haar brief van 18 februari 2013 op de volgende aspecten. Zij erkent zonder meer de ernstige aard van het verzoeker aangedaan misbruik en wenst daarvoor een bedrag aan smartengeld te voldoen. Ook is de Congregatie B.C.S. zonder meer bereid tot vergoeding van materiële schade. Zij is evenwel kritisch ten aanzien van de door verzoeker overgelegde verklaring van de eigen behandelend psychotherapeut. Ook plaatst zij vraagtekens bij de stelling van verzoeker dat de echtscheiding en de daardoor ontstane schade, wegens verkoop van het huis en de te betalen alimentatie, direct in verband kunnen worden gebracht met het misbruik. Ten slotte wijst zij erop dat verzoeker niet alle stukken heeft overgelegd die verzoeker bij het indienen van het aanvraagformulier heeft aangekondigd.

Beoordeling Compensatiecommissie

4.5 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' als bedoeld in categorie 5, geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn.

4.6 Voor de Compensatiecommissie is voldoende aannemelijk geworden dat verzoeker substantiële schade heeft geleden ten gevolge van het misbruik. Zij overweegt daartoe dat - hoewel summier onderbouwd- verzoeker gevolgd kan worden in zijn stelling dat hij wegens concentratieproblemen en psychisch leed ten gevolge van het misbruik gehinderd is in het zonder oponthoud kunnen afronden van een opleiding dan wel het kunnen verwerven van beter verdienende werkzaamheden dan thans het geval is geweest. Een meer problematische gang van zaken bij het volgen van opleidingen en het verwerven van werk ligt in de lijn der verwachting, hetgeen eens te meer geldt in het onderhavige geval, waarin verzoeker in enkele jaren tijd door twee daders seksueel is misbruikt. Het lijdt wat de Compensatiecommissie betreft geen twijfel dat een dergelijke vorm van seksueel misbruik negatieve gevolgen heeft voor het persoonlijk en arbeidzaam leven van verzoeker, waaronder diens verdien capaciteit en pensioenopbouw.

4.7 Het feit dat het overgelegde rapport van drs. [naam], psychotherapeut, is opgesteld door de eigen behandelaar van verzoeker en met het oog op de procedure bij de Compensatiecommissie, is een aspect dat de Compensatiecommissie betreft in haar afweging. Zij is evenwel van oordeel dat deze omstandigheid in het onderhavige geval geen, althans niet

in overwegende mate afbreuk kan doen aan de daaraan toe te kennen waarde. Zij komt tot dit oordeel aangezien drs. [naam] verzoeker reeds in behandeling had in 2009, vóórdat de publiciteit rondom misbruik in de RKK ontstond. De Compensatiecommissie acht het dan ook aannemelijk dat bij verzoeker sprake is (geweest) van zodanige psychische gevolgen dat hij daardoor minder heeft kunnen functioneren in zowel persoonlijk als arbeidsgerelateerd opzicht. Dit brengt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat aannemelijk is geweest dat sprake was van verlies aan arbeidsvermogen en gederfde inkomsten en pensioenopbouw.

4.8 De Compensatiecommissie volgt verzoeker echter niet in zijn stelling dat de volgens verzoeker uit de echtscheiding en alimentatie voortvloeiende vermogensschade aan het misbruik is toerekenbaar is. Hoewel goed denkbaar is dat het misbruik van invloed is geweest op het persoonlijk- en huwelijksleven van verzoeker, is daarmee nog niet gezegd dat de uit de echtscheidingen voortgekomen alimentatieverplichtingen en vermogensrechtelijke gevolgen, als vermogensrechtelijke schade direct aan het seksueel misbruik zijn toe te rekenen. De verplichting tot levensonderhoud is het gevolg van de familierechtelijke verhouding met zijn ex-partner. Dat heeft ook te gelden voor de vermogensrechtelijke gevolgen van die echtscheidingen, waarbij het gaat het om de verdeling van de bezittingen. Of en in hoeverre het resultaat van die verdeling tot een tekort zou hebben geleid kan in het midden blijven, nu een eventueel tekort geen direct gevolg is van het misbruik maar van de bij de verdeling gehanteerde uitgangspunten.

Ten slotte zij er nog op gewezen dat verzoeker, ook indien geen sprake zou zijn geweest van echtscheidingen, kosten had moeten maken voor het onderhoud van zijn partner.

4.9 Of en zo ja in welke mate verzoeker een studie op hoger niveau had willen of kunnen afronden, wordt door verzoeker niet concreet aangegeven en ook overigens ontbreken feitelijke gegevens en een onderbouwing hiervan. Wel is naar het oordeel van de Compensatiecommissie voldoende aannemelijk dat het doubleren in [periode] verband houdt met het misbruik nu dit plaatsvond in de periode die samenvalt met het misbruik.

4.10 Nu de materiële schade niet concreet valt te berekenen, zal deze schattenderwijs dienen te worden vastgesteld. Bij het vaststellen van de hoogte van de compensatie weegt de Compensatiecommissie alle omstandigheden van het geval mee. De omstandigheden dat sprake was van uitzonderlijk misbruik, dat het misbruik een grote gevolgen heeft gehad voor verzoeker (ook in zijn privéleven) en dat sprake was van misbruik door twee daders in verschillende contexten, zijn aspecten die de Commissie laat meewegen in de bepaling van de smartengeldcomponent.

Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van € 75.000,- voor smartengeld en materiële schadevergoeding geadviseerd dient te worden

4.11 Gelet op het aandeel in het misbruik van de daders die vallen onder de kerkelijke verantwoordelijkheid van de Congregatie H.H. enerzijds en het aandeel van de dader die valt onder de kerkelijke verantwoordelijkheid van het de Congregatie B.C.S. anderzijds, komt het de Compensatiecommissie voor dat een verdeling, waarbij de Congregatie H.H. € 25.000,- voor haar rekening neemt en de Congregatie B.C.S. € 50.000,- betaalt, een passende verdeling is.

4.12 Verzoeker heeft nota's overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. Ingevolge artikel 22 van de Compensatieregeling komen de kosten van rechtsbijstand tot een maximum van 15 procent van het te adviseren bedrag voor vergoeding in aanmerking. Gelet op het aandeel van Congregaties is de Compensatiecommissie van oordeel dat ter zake van de

redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van € 851,97, waarvan 1/3 deel ofwel € 284,-- voor rekening dient te komen van Congregatie H.H. en 2/3 deel ofwel € 567,97 voor rekening van Congregatie B.C.S.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk misbruik' en adviseert:

- de Congregatie H.H. aan verzoeker te betalen een bedrag van € 25.000,-- alsmede ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van € 284,---;
- de Congregatie Br. Chr. Sch. aan verzoeker te betalen een bedrag van € 50.000,--, alsmede ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van € 567,97.

welke bedragen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak dienen te zijn voldaan.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter) mr. K.H. F. en mr. R. Ph. E., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 23/05/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter